

Klausimas, į kurį atsakoma žodžiu, Nr. O-0204/2010

Komisijai

Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnis

Ulrike Lunacek

Verts/ALE frakcijos vardu

Tema: Laisvės reikšti savo mintis ir įsitikinimus pažeidimas ir diskriminacija dėl seksualinės orientacijos Lietuvoje

2010 m. lapkričio 12 d. Lietuvos parlamentas balsavo dėl to, kad toliau būtų svarstomas Administracinių teisės pažeidimų kodekso pakeitimas, pagal kurį įtraukiamas naujas pažeidimas, t. y. norima numatyti baudą¹ už „homoseksualinių santykių propagavimą“², ir siekiama įgyvendinti Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymą, kuris buvo priimtas 2009 m. liepos 14 d. (nepaisant to, kad šis įstatymas buvo du kartus vetuotas Lietuvos prezidentų, kritikuotas Europos Parlamento³ ir pasmerktas žmogaus teises ginančių NVO ir lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transeksualų (LGBT) organizacijų) ir pagal kurį draudžiama skleisti informaciją, kuria „skatinami lytiniai santykiai arba kitokia negu Konstitucijoje ir Civiliniame kodekse įtvirtinta santuokos sudarymo bei šeimos kūrimo samprata“. Šiuo pakeitimu būtų rimtai apribota žodžio ir saviraiškos laisvė, pvz., galimybė viešai pritari kampanijoms dėl lygybės ar LGBT teisių arba kampanijoms, nukreiptoms prieš diskriminaciją dėl lyties arba seksualinės orientacijos, šios nuostatos skirtos taikyti viešose vietose, įskaitant žiniasklaidos priemones, ir gali būti taikomos siekiant užkirsti kelią LGBT eitynėms. Manoma, kad Lietuvos parlamentas šio pakeitimo svarstymą užbaigs iki gruodžio 16 d. Baudžiamojo kodekso pakeitimai taip pat buvo pateikti ir gali būti svarstomi artimiausiu metu, be to, neaiški padėtis dėl įstatymo, kuriuo draudžiamas seksualinės orientacijos demonstravimas arba propagavimas reklamoje, kadangi valdžios institucijos patvirtino, kad ši nuostata yra klaidinga ir kad ji bus ištaisyta. Komisijos narė nurodė, kad ji atidžiai stebėjo situaciją Lietuvoje, susijusią su nepilnamečių apsaugos įstatymu, ir kad ji ir toliau budriai stebės galimus bandymus pasinaudoti tokiais įstatymais siekiant diskriminuoti LGBT atstovus⁴. Savo neseniai atsiųstame laiške ALDE frakcijai priklausantiems Parlamento nariams Komisijos narė patvirtino, kad Komisija griežtai nepritaria bet kokios formos homofobijai, kuri nesuderinama su vertybėmis, kuriomis grindžiama ES, ir kad jos skyrius išnagrinės įstatymo projekto tekstą ir nuspręs, kokių tolesnių veiksmų reikia imtis.

Ar Komisija mano, kad pakeitimo projektas, jei jis bus patvirtintas, ir įstatymas dėl reklamos suderinami su Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje išvardytomis vertybėmis ir Pagrindinių teisių chartijoje ir Europos žmogaus teisių konvencijoje įtvirtintomis pagrindinėmis laisvėmis, t. y. saviraiškos, informacijos ir susirinkimų laisve bei diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos draudimu? Kokių veiksmų imsis Komisija siekdama pranešti Lietuvos valdžios institucijoms savo susirūpinimą? Ar Komisija pradės pažeidimo procedūrą, jei minėtasis pakeitimas bus patvirtintas? Ar Komisija pateiks Europos kovos su homofobija ir diskriminacija dėl seksualinės orientacijos Europos Sąjungoje strategiją (gaires), siekdama užtikrinti, kad būtų apsaugotos pagrindinės laisvės, kad jų būtų laikomasi ir jos būtų skatinamos?

Pateikta: 6.12.2010

Perduota: 8.12.2010

Atsakyti iki: 15.12.2010

¹ Nuo 2 000 iki 10 000 litų (580 - 2 900 eurų).

² Nr. XIP-2595, naujas straipsnis 214 (30).

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2009-0019+0+DOC+XML+V0//LT>.

⁴ Europos Komisijos pirmininko pavaduotojos vaizdo pranešimas, skirtas „Baltic Pride“ konferencijai, kuri vyko 2010 m. gegužės 7 d., Vilniuje (Lietuva).